

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY NA VYSOKÉ ŠKOLY

TESTY

Politologie a mezinárodní vztahy

Jan Kubáček
Václav Nekvapil

FRAGMENT

**AKTUALIZOVANÉ
VYDÁNÍ**

Přijímací zkoušky na VŠ

Testy – Politologie a mezinárodní vztahy

také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz

Doporučujeme další e-knihy:

Přijímací zkoušky na VŠ – Témata – Všeobecný přehled – e-kniha

Přijímací zkoušky na VŠ – Testy – Všeobecný přehled – e-kniha

Přijímací zkoušky na VŠ – Testy – Andragogika a personální řízení – e-kniha

Přijímací zkoušky na VŠ – Testy – Psychologie – e-kniha

Jan Kubáček, Václav Nekvapil

Testy – Politologie a mezinárodní vztahy – e-kniha

Copyright © Fragment, 2011

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

OBSAH

Předmluva	5
Studium politologie a mezinárodních vztahů v České republice.....	9
Test 1	13
Test 1 – klíč.....	20
Test 2	28
Test 2 – klíč.....	35
Test 3	44
Test 3 – klíč.....	51
Test 4	60
Test 4 – klíč.....	67
Test 5	75
Test 5 – klíč.....	82
Test 6	90
Test 6 – klíč.....	97
Test 7	105
Test 7 – klíč.....	112
Test 8	120
Test 8 – klíč.....	127
Test 9	136
Test 9 – klíč.....	142
Test 10	150
Test 10 – klíč.....	157
Politologie (Slovníček pojmů)	165
Mezinárodní vztahy (Slovníček pojmů)	199
Výběrová literatura.....	234
Klíče ke všem testům	246

PŘEDMLUVA

aneb jak se správně připravit na přijímačky...

Než začnete s procvičováním svých znalostí z politologie a mezinárodních vztahů, rádi bychom se s vámi podělili o několik zkušeností s těmito obory a se studiem těchto disciplín na českých vysokých školách. Ještě před přípravou na přijímací řízení byste se měli pečlivě zamyslet nad svými plány a očekáváními. Měli byste si ujasnit, jakému typu studia se chcete věnovat, jaká problematika je pro vás atraktivnější, čeho chcete svým studiem dosáhnout, na jakou profesi či kariéru se chcete připravovat a co pro to během studia můžete udělat. Odpovědi na tyto otázky vám pomohou při přípravě, orientaci v oboru, sestavení vaší konečné strategie k přijímacímu řízení (příprava seznamu literatury, doprovodných informačních materiálů – životopisu, případně motivačního listu, seminárních prací aj.), vhodně vás připraví na případné všetečné dotazy zkoušejících, dodají vám rozvahu a více důvěryhodnosti v porovnání s vašimi nadšenými, avšak poněkud dezorientovanými kolegy.

Třebaže se politologie, potažmo mezinárodní vztahy studují jako jednotný obor, jedná se ve skutečnosti spíše o soubor velmi různorodých disciplín. To s sebou nese značný tematický rozptyl a pestrost pohledů. Díky tomu máme možnost poznat a studovat mnohá atraktivní témata. Na druhou stranu to znamená i určitou náročnost na pochopení a aktivní osvojení si těchto početných a různorodých vědomostí podle hesla „od všeho něco“. V konečném výsledku vám však bohatost těchto studijních oborů dává dobré šance uspět v mnoha rozličných povoláních a odvětvích. Máme na mysli například odbornou činnost ve státních institucích (např. vládních, soudních nebo zákonodárných orgánech), státní správě a samosprávě, politických stranách, diplomacii, mezinárodních organizacích, administrativě, privátních firmách, žurnalistice, lobbingu, nevládním sektoru a službách. Nejen v českém, ale i v mezinárodním prostředí. Na centrální, krajské, komunální či lokální úrovni. Mnoho absolventů těchto oborů se uplatňuje v institucích Evropské unie.

Než nadejde čas volby zaměstnání, musí proběhnout etapa výběru vhodné a kvalitní vysoké školy. Už před absolvováním přijímacího řízení a nástupem na školu je více než vhodné snažit se o nich získat větší a hlubší přehled. Doporučujeme využít dnů otevřených dveří, které pořádají jednotlivé fakulty vysokých škol. Ptejte se na katedrách politologie a mezinárodních vztahů nejen na průběh přijímacího řízení, ale i na organizaci studia, obsahy jednotlivých předmětů, snažte se získat seznamy přednášek a seminářů, případně i jména jejich vedoucích, zjišťujte i zkušenosti a názory těch, kteří už na školách studují či studovali. Ptejte se na sylaby kurzů a prostudujte si internetové stránky kateder, na nichž chcete studovat. Proto přikládáme i seznam vysokých škol v ČR, kde je možné studovat tyto a příbuzné obory.

Pro zlepšení orientace v současné politologické a mezinárodněpolitické teorii a praxi jsou výtečnými periodiky např. Mezinárodní politika, Politologický časopis, Politolo-

gická revue, Mezinárodní vztahy. Kvalitní inspiraci mnohdy nabízejí i časopisy příbuzných disciplín – Dějiny a současnost, Kuděj, Sociologický časopis, Filosofický časopis, Geografické rozhledy, Obrana a strategie a řada dalších. Samozřejmě nesmíte opomíjet pravidelnou četbu seriózních novin, která vám poskytne cenný přehled o aktuálním dění a znalost dlouhodobých trendů. Cizojazyčné noviny či periodika (např. Economist, Der Spiegel, Le monde diplomatique a další) jsou samozřejmě ještě cennějšími body.

Podoba přijímacích zkoušek se na jednotlivých fakultách liší, avšak společným jmenovatelem jejich písemných částí je požadavek dobré orientace v základech politických věd, moderní historii, geografii (především v její socio-politické části) a všeobecném přehledu. Právě tajemný výraz „všeobecný přehled“, pod který se dá schovat téměř vše, co autor testu zná, je častým předmětem obav uchazečů. Obvykle se pod tímto termínem skrývají dva okruhy otázek. Jeden se týká oblasti společenské a kulturní – zvláště pak literatura – 20. století a druhý se zaměřuje na nejnovější události domácí a světové politické scény. Budete-li sledovat politické dění a pamatovat si jména klíčových světových politických vůdců, neměly by vás otázky ze všeobecného přehledu zaskočit.

Naprosto nezbytná je proto kvalitní znalost aktuálního politického dění jak v České republice, tak v zahraničí. Díky tomu získáte nenahraditelný rozhled, schopnost chápat dlouhodobější trendy a vytvořit si vlastní názor. Právě tyto schopnosti jsou příslibem vašeho úspěchu při „přijímačkách“ na vysokou školu, ale i v navazujícím studiu na fakultě. Navíc se jedná o jednu ze záležitostí, kterou můžete vy sami plně ovlivnit.

Váš přístup se neustále projevuje na způsobu vaší prezentace, argumentace a analýzy, nebo na zvoleném stylu mluvy a uvažování. Zároveň je samozřejmostí, že údaj o vámi pravidelně sledovaných informačních zdrojích (složený z názvu média či názvu zajímavého příspěvku, případně doplněný informací o stránkách daného média, ročníku a čísla) se stane plnohodnotnou součástí vašeho seznamu literatury k přijímacímu pohovoru.

Nezbytnou součástí kvalitní přípravy k přijímacímu řízení, především k jeho ústní části, je sestavení vhodného seznamu literatury. Ten by měl plnit dvojí roli. Vedle souhrnu vámi přečtené klasické a odborné literatury (někdy doporučované přímo fakultou, některými úvody do studia politikologie, ale také touto knihou!) by měl představit i váš zájem, dosavadní zkušenost s oborem, hlubší zálibu či orientaci v určité problematice, zemi nebo regionu. V tomto případě se nemusí jednat o čistě politologické téma. Vámi vybrané knihy, hodnotné články či studie se mohou týkat i příbuzných oborů a vědních disciplín.

Po finálním utřídění seznamu literatury přichází na řadu další podstatná etapa přípravy, a to zformulování vaší argumentace, stručné slovní analýzy ke každému z prezentovaných textů seznamu literatury. V rámci velmi stručného slovního shrnutí musíte být schopni představit stěžejní body obsahu knihy, klíčové teze, autora samotného, resp. dobu a prostředí, ve kterém daný text vznikl. Vaše prezentace by měla být maximálně stručná a měla by postihnout jen nejzásadnější momenty. Proto k této přípravě přistupuj-

te věcně a s nadhledem. Přidanou hodnotou tohoto postupu je zdokonalení se ve schopnosti vystihnout pouze to zásadní a umět kvalitně analyzovat, případně srovnávat.

Na samotný pohovor je dobré přinést vaše dosavadní práce, ať již středoškolského charakteru či z různých soutěží, výzkumů aj. Mohou to být i vaše referáty, články do školního či jakéhokoli jiného časopisu. Tyto „doprovodné materiály“ mohou opět prokázat a podtrhnout především váš dlouhodobý zájem o obor, vaši profesionalitu a kvalitní orientaci v oboru. Nebojte, na „veřejné čtení“ v době pohovoru čas není, proto budete možná vyzváni jen ke stručnému popisu obsahu vašeho textu. Tím získáte cennou výhodu stejně jako u seznamu literatury – budete mluvit o problematice, kterou jste si sami připravili, v níž se orientujete, a tak získáváte drahocenný čas přijímacího pohovoru pro svoji vlastní prezentaci a „moderaci“.

Tato cvičebnice předkládá pět set otázek, které nejen ověří stav vašich znalostí, ale stanou se i vodítkem pro vaši samostatnou práci. Pouhým vyhledáváním správných odpovědí v klíči své politologické znalosti příliš nerozšíříte, proto se snažte hledat v odborné literatuře, encyklopedických příručkách a ve slovnících. Pokuste se najít ke každé otázce nejprve vysvětlení sami, správnost svého postupu si pak můžete ověřit v klíči. Tak získáte cenný přehled, který nebude mít charakter jednorázového nabíflování. Dozvíte se přitom i řadu informací, které jsme do této knihy nedokázali nebo nemohli zahrnout.

Knih, kterou držíte v ruce, ve většině ohledů přesahuje rozsah středoškolského učiva, zejména v klasických politologických otázkách. Ctí tak současnou podobu vysokoškolského přijímacího řízení, která běžné středoškolské učivo přesahuje. Bude vám proto i určitým návodem, na jaká témata se při své přípravě soustředit, které otázky si dosudovat nebo si je přinejmenším do větší hloubky zopakovat.

Za každým z testů je zařazen klíč, který blíže vysvětluje správnou odpověď a podrobně ji zdůvodňuje. Praktickým doplňkem této knihy jsou dva slovníčky pojmů – z politologie a mezinárodních vztahů. Na jednom místě zde naleznete přehledně seřazené odborné termíny, na které v testech i v průběhu své přípravy nejednou narazíte, a nejfrekvencovanější zkratky důležitých mezinárodních organizací. Publikaci uzavírá obsáhlý seznam stěžejní a reprezentativní výběrové literatury, rozdělený do přehledných kapitol podle jednotlivých témat politologie a mezinárodních vztahů. Ačkoli je dnes k dispozici nepřehledné množství literatury zabývající se politikou a moderní historií, najít mezi nimi publikace kvalitní a pro přípravu k přijímacím zkouškám použitelné bývá stále velký problém. Námi nabídnutý seznam dostupné výběrové literatury má za cíl tuto nesnáz překonat.

Přejeme Vám mnoho štěstí u přijímacích zkoušek!

Autoři

STUDIUM POLITOLOGIE A MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ V ČESKÉ REPUBLICE

Veřejné vysoké školy:

Masarykova univerzita

Fakulta sociálních studií

Katedra politologie

Katedra mezinárodních vztahů a evropských studií

Žerotínovo náměstí 9

601 77 Brno

Tel.: 549 494 828, 549 494 889, 549 491 130

Fax: 549491030

E-mail: studijni@rect.muni.cz

<http://www.muni.cz>

Slezská univerzita v Opavě

Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné

Katedra společenských věd

Univerzitní náměstí 1934/3

733 40 Karviná

Tel.: 596 398 111

Fax: 596 312 069

E-mail: studijni@opf.slu.cz

<http://www.opf.slu.cz>

Univerzita Hradec Králové

Fakulta humanitních studií

Katedra politologie

Rokitanského 62

500 03 Hradec Králové

Tel.: 493 331 316

Fax.: 495 513 890

E-mail: dekanat.pdf@uhk.cz

<http://fhs.uhk.cz/politologie>

Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Fakulta filozofická

Katedra politologie a filozofie

České mládeže 8

400 96 Ústí nad Labem

Tel.: 475 283 111

Fax: 475 212 053

E-mail: jonova@pf.ujep.cz

<http://www.ujep.cz>

Univerzita Karlova v Praze

Fakulta filozofická

Ústav politologie

U Kříže 8

158 00 Praha 5 – Jinonice

Tel.: 251 080 210

E-mail: upol@ff.cuni.cz

<http://upol.ff.cuni.cz>

Univerzita Karlova v Praze

Fakulta sociálních věd

Institut politologických studií

Katedra politologie

Katedra mezinárodních vztahů

U kříže 8

158 00 Praha 5 – Jinonice

Tel.: 222 112 234

E-mail: stara@mbox.fsv.cuni.cz

<http://ips.fsv.cuni.cz>

Univerzita Karlova v Praze

Fakulta sociálních věd

Institut mezinárodních studií

U Kříže 8

158 00 Praha 5 – Jinonice

Tel.: 251 080 250, 251 080 251

Fax: 251 620 294

E-mail: cernah@mbox.fsv.cuni.cz

<http://ims.fsv.cuni.cz>

Univerzita Palackého v Olomouci

Katedra politologie a evropských studií

Křížkovského 12

771 80 Olomouc

Tel.: 585 633 302

Fax: 585 225 148,

E-mail: politologie@centrum.cz

<http://kpes.upol.cz>

Vysoká škola ekonomická Praha

Fakulta mezinárodních vztahů

Katedra politologie

Středisko mezinárodních studií Jana Masaryka

náměstí Winstona Churchilla 4

130 67 Praha 3

Tel.: 224 095 224

E-mail: zmekova@vse.cz

<http://fmv.vse.cz>

Západočeská univerzita v Plzni

Filozofická fakulta

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Centrum blízkovýchodních studií

Sedláčkova 15

306 14 Plzeň

Tel: 377 635 601

E-mail: mudrova@kap.zcu.cz

<http://www.kap.zcu.cz>

<http://www.kbs.zcu.cz>

Soukromé vysoké školy:

Academia Rerum Civilium – Vysoká škola politických a společenských věd, s.r.o.

Katedra politologie

Katedra mezinárodních vztahů

Ovčárecká 312

280 02 Kolín V

Tel.: 321 734 711

Fax: 321 734 720

E-mail: arc@vspsv.cz

<http://www.vspsv.cz>

University of New York in Prague, s.r.o.

Legerova 72
120 00 Praha 2
Tel.: 224 221 281
Fax: 224 221 247
E-mail: unyp@unyp.cz
<http://www.unyp.cz>

Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s.

Katedra evropských studií a veřejné správy
Katedra společenských věd
Žižkova 6
370 05 České Budějovice
Tel.: 386 116 811
E-mail: info@vsers.cz
<http://www.vsiers.cz>

Vysoká škola veřejné správy a mezinárodních vztahů v Praze, o.p.s.

Katedra mezinárodních vztahů a evropských studií
Dubečská 900/10
100 31 Praha 10 – Strašnice
Tel.: 274 815 044
Fax: 274 817 190
E-mail: info@vsmsmv.cz
<http://www.vsvsmv.cz>

Vysoká škola mezinárodních a veřejných vztahů Praha, o.p.s.

Katedra evropské integrace
Katedra mezinárodních vztahů a diplomacie
Katedra politických a společenských věd
U Santošky 17
150 00 Praha 5
Tel./fax: 251 563 158, 251 562 124, 251 561 557
E-mail: studijni@vip-vs.cz
<http://www.vip-vs.cz>

Vyšší odborné školy:

Škola mezinárodních a veřejných vztahů Praha

Vyšší odborná škola, Střední odborná škola, Gymnázium, s.r.o.

Michelská 12
140 00 Praha 4 – Michle
Tel./fax: 241 482 427, 241 482 428, 241 483 245
E-mail: studijni@smvvp Praha.cz
<http://www.smvvp Praha.cz/voscz>

TEST 1**1. Kdy přijalo NATO program *Partnerství pro mír* (PfP)?**

- a) 1992 b) 1994 c) 1996 d) 1998

2. Evropská unie vznikla:

- a) 9. 5. 1951 b) 1. 1. 1967 c) 1. 11. 1991 d) 1. 11. 1993

3. Ve kterém roce byla podepsána *Washingtonská smlouva*?

- a) 1948 b) 1949 c) 1951 d) 1957

4. Jak dlouhé bylo podle československé ústavy z roku 1920 funkční období *prezidenta republiky*?

- a) 4 roky b) 5 let c) 6 let d) 7 let

5. Autorem díla *O duchu zákonů* byl:

- a) Charles de Montesquieu b) John Locke
c) Alexis de Tocqueville d) Voltaire

6. *Generálním tajemníkem OSN* je:

- a) Kofi Annan b) Jaap de Hoop Scheffer
c) Javier Solana d) Pan Ki-mun

7. Autorem utopistického románu *My* je:

- a) Herbert G. Wells b) Ladislav Mňačko
c) Jevgenij I. Zamjatin d) George Orwell

8. Termín *volební kvorum* udává:

- a) minimální počet voličů účastnících se voleb nutný pro to, aby volby byly platné
b) příspěvek, který přiděluje stát politickým stranám v závislosti na počtu hlasů, které strana obdrží
c) minimální počet hlasů, které musí ve volbách obdržet politická strana, aby získala mandát
d) jiný název pro zákon o volbách

9. Velká Británie vstoupila do Evropských společenství v roce:

- a) 1967 b) 1973 c) 1981 d) 1986

10. Kdo byl prvním předsedou vlády Státu Izrael?

- a) David Ben Gurion b) Golda Meirová
c) Chaim Weizmann d) Menachem Begin

11. Psaní do Frankfurtu Františka Palackého:

- a) bylo odpovědí na dopis Johanna Wolfganga Goetheho
b) neobsahovalo obhajobu historického poslání habsburské monarchie
c) obsahovalo tezi „byli jsme před Rakouskem, budeme i po něm“
d) obsahovalo odmítnutí křesla poslance velkoněmeckého parlamentu

12. Thomas More je autorem díla:

- a) Utopia b) Sluneční stát
c) Nová Atlantis d) O nejlepším státě

13. Program PHARE byl původně navržen pro pomoc:

- a) východnímu Německu a Polsku b) Polsku a Maďarsku
c) Polsku a Sovětskému svazu d) Polsku a Československu

14. Prvním předsedou Komise EHS byl:

- a) Alcide de Gasperi b) Jean Monnet
c) Walter Hallstein d) Robert Schuman

15. Catch-all party je označení pro stranu, která:

- a) je úzce napojena na ekonomickou lobby
b) je ochotna vstoupit do koalice s jakoukoli stranou
c) se snaží být atraktivní pro všechny skupiny voličů
d) se zaměřuje na vyhraněnou skupinu voličů

16. Schumanův plán obsahoval návrh na založení:

- a) Evropské unie
b) Evropského společenství uhlí a oceli
c) Evropského společenství pro atomovou energii
d) Evropského hospodářského společenství

17. **Indie jako samostatný stát vznikla po vyhlášení nezávislosti na Velké Británii v roce:**
- a) 1944 b) 1947 c) 1949 d) 1952
18. **Prvním předsedou československé vlády byl:**
- a) Edvard Beneš b) Vlastimil Tusar
c) Josef Švehla d) Karel Kramář
19. **Který z následujících seznamů děl antických autorů obsahuje pouze Platonova díla?**
- a) Ústava, Politikos, Politika, Gorgiás, Protágoras, Kritón
b) Ústava, Athénská ústava, Politikos, Obrana Sókratova
c) Zákony, Ústava, Symposion, Kritón, Politikos, Sofisté
d) Zákony, Athénská ústava, Politikos, Gorgias, Obrana Sókratova
20. **Pro kterou mezinárodní organizaci je používána zkratka OEEC?**
- a) Organizace pro evropskou ekonomickou spolupráci
b) Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě
c) Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
d) Středoevropská dohoda o volném obchodu
21. **Který zákon musí být podle Ústavy ČR schválen oběma komorami Parlamentu ČR i přesto, že nejde o zákon ústavní?**
- a) zákon o státním rozpočtu
b) vyslovení důvěry vládě
c) zákon o rozpuštění Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR
d) volební zákon
22. **Soudobý stát Vatikán byl roku 1929 vytvořen:**
- a) římskými smlouvami b) lateránskými smlouvami
c) vatikánskou dohodou d) smlouvou z Florencie
23. **Autorem dělení svobody na negativní a pozitivní je:**
- a) Isaiah Berlin b) Erich Fromm
c) Karl Popper d) John Stuart Mill